

Sydamerika med Lars Palmgren

4 – 21 november 2019

Praktiska tips

Klimat

Nedan ges medeltemperaturen för några av de platser vi besöker under resan, tänk då på att medeltemperaturer är ett genomsnitt mellan dag- och nattetemperaturer så det kan vara varmare på dagen än vad listan nedan visar. Vädermässigt skiftar det mellan sommar och vinterväder. Stockholm har dessa medeltemperaturer som jämförelse: maj 10 grader, juni 14 grader, juli 17 grader och augusti 16 grader.

Nederbördsmängden är låg på de flesta platserna vi besöker, men i trakten kring Temuco och Puerto Varas är sannolikheten större att det kommer någon skur. Det brukar vara skurar som är övergående, men det kan vara bra att ha med regnponcho och/eller paraply.

Världens Resor

<u>Platser där ni bor under resan</u>	<u>Medeltemperatur november</u>
Santiago, Valparaiso och Santa Cruz	17
Temuco	13
Puerto Varas	11
San Carlos de Bariloche	11
Buenos Aires	21

Tidsskillnad

Argentina: - 3 timmar från Sverige under vintertid. Chile: -4 timmar från Sverige vid ankomst.

Pass och visum

Ditt pass skall vara giltigt minst sex månader efter avslutad resa. Vi behöver få inskickat till oss en passkopia via post eller inskannat (eller foto) och mejlat till info@varldensresor.se

Valuta, växling och priser

- Den chilenska valutan heter chilensk peso och har valutabeteckningen CLP. 100 SEK = ca 7400 CLP. 100 CLP är ca 1,36 SEK.
- Den argentinska valutan heter argentinsk peso och har valutabeteckningen ARS. 100 SEK motsvarar i nuläget 567 ARS. 100 ARS är ungefär 17,6 SEK.

Kurserna ovan har tagits fram i slutet av augusti och det är troligt att kursen har ändrats mycket fram tills ni åker, och då särskilt för Argentina. I Argentina är inflationen nu mycket hög i och med att landet har ekonomiska problem.

Tänk på att det tillkommer påslag på någon eller några procent när man tar ut pengar med VISA eller Master Card samt för många bankkunder även en transaktionskortavgift som är ca 35 kronor.

Vi rekommenderar att du tar med dig ett eller två VISA/Mastercard. Med dessa kan du ta ut lokal valuta i bankomater. I Chile är det lättare att ta ut pengar med automat än i Argentina (där det går men kan ibland strula och vara lite omständligt). På de flesta större restauranger och affärer i städer går det bra att betala med VISA eller Mastercard. VISA är vanligare än Master Card. American Express fungerar knappt i Argentina. Det är också bra att ha med USD-sedlar om det skulle vara problem att ta ut pengar i automat eller betala på plats.

Världens Resor

Det är generellt lite billigare med mat, transporter, kläder, hantverk m.m. i Argentina och Chile, men skillnaden är inte så stor och i Patagonien och Påskön dit råvaror behöver fraktas långt är prisnivån högre än i övriga delar av Chile och Argentina. I områden med mycket turister såsom i vissa delar av Buenos Aires går priserna också upp. Räkna med ca 100-230 kronor per måltid (exkl. vin om det ska drickas till maten).

Matkostnader kan skilja sig lika mycket som i Europa. Här kommer några exempel:

Snabbmat och billiga alternativ

Pizzabit (som i Argentina brukar vara bra i och med landets italienska arv): ca 10-15

kronor
Choripan (bröd med chorizo i): ca 25 kronor

Luncher och middagar på restauranger

80-400 kronor, ofta trerätters och ibland med enklare vin

Exklusiva restauranger

Från 400 kronor, tre rätters med vin

Dryck

Öl på restaurang: ca 20 kr

Vatten på restaurang: ca 10 kr

Det är inte vanligt att pruta såsom i Centralamerika men prutning kan förekomma på marknader och dylikt och då minskas priset ned med ca 5-10%.

Dricks

Följande ingår: Dricks till chaufförer, lokalguider och till de måltider som ingår i resan.

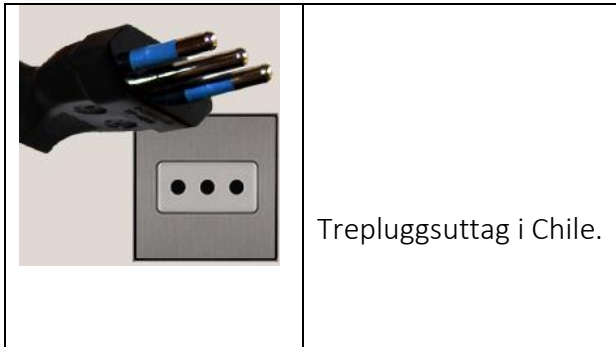
Följande ingår inte i dricksväg: Dricks till måltider som ej ingår (frukost ingår alla dagar och även en lunch eller middag per dag; halvpension)

Vi kommer också försöka betala dricks till väskbärare på de hotell det finns och där det är möjligt att göra så på ett kollektivt sätt. Om ni vill ge dricks till städpersonal och övrigt inom service (om ni ex. gör saker på egen hand) får ni gärna göra detta och det är svårt för oss att göra det på ett kollektivt sätt. Normal dricks vid restaurangbesök brukar vara ca 10%.

EI

Chile: 220 volt, 50Hz. Runda tvåplugg såsom i Sverige (ojordad) eller runda trepluggtag (jordad) används, se nedan.

Världens Resor

Argentina: 220 volt, 50 Hz. Rund tvåplugg såsom bilden visar till höger (ojordad) men absolut vanligast är att de har platta treplugg (jordad).

Lämpligtvis tar ni alltså med en universalelplugg som fungerar för alla tänkbara eluttag.

Telefoni och internet

WiFi finns på många hotell ni bor på och det är ofta gratis. Dock är hastigheten ofta inte lika bra som i Sverige. Det finns ibland även internetcaféer och vissa hotell kan ha stationära datorer gästerna kan låna.

Tänk på att det även kostar mycket att ta emot samtal till egen mobil när man är utomlands. Det är billigare att kommunicera via SMS än samtal. Se till att stänga av datatrafik om du har en smartphone och gör det innan utlandsresan (kan göras på smartphone eller genom att man ringer till sitt teleföretag i Sverige).

Transport

Vi kommer att resa både med egen hyrd buss samt med lokaltrafik vid några tillfällen i städerna. Bussarna i Argentina och Chile håller väldigt hög kvalitet. På våra rundturer kan vi färdas en del i buss (2-4 timmar med många stopp), i övrigt är Chile ett väldigt stort land så vi kan förbereda oss på 3 längre bussturer. Den längsta resan är mellan Colchaguadalen – Temuco på 6 timmar. Vi kommer göra ett trevligt stopp på vägen vid vattenfallen Las Lajas där vi också äter lunch. Båttransport på 3 timmar gäller mellan Buenos Aires och Santiago. Vi har även ett inrikesflyg mellan Bariloche och Buenos Aires. Du bär/drar ditt eget bagage mellan transport och hotell.

Världens Resor

Boende

Hotell av turistklass (3-4 stjärnor), boende i dubbelrum/twin eller enkelrum.

Säkerhet

Förvara stora belopp av pengar och värdehandlingar innanför kläderna i ett penningbälte. Ett pengabälte kostar från 150 kronor och kan köpas i Sverige. Ta med dig kopia på passets viktiga sidor, försäkringsnummer etcetera och förvara detta på annat ställe i packningen och/eller inskannat i din inkorg i din mejl.

På flygplatser, marknader, busstationer och vid turistattraktioner där det samlas mycket människor finns det i risk för ficktjuvar, så tänk på var du har dina värdesaker. I alla storstäder i världen ska man vara försiktig med sina tillhörigheter och Sydamerika är inte ett undantag. Länderna Chile och Argentina har i en regional kontext inte höga vålds- eller stöldnivåer men ficktjuveri förekommer. När du vistas på restauranger lämna inte en väska med värdesaker eller dyra kameror på en stol bredvid dig, det är bättre att ha den mellan benen. Det är lätt att bli distraherad och detta är en vanlig form av stöld i hela världen. Ha inte heller pengar och dylikt i plånbok i ryggsäck. Det är bättre att använda ett pengabälte där värdesaker ligger.

Trafiken är inte som i Sverige. Här stannar man inte för fotgängare och detta är förmodligen den största faran för svenskar som reser till dessa länder. Var vaksam!

Försäkringar

Miss inte att kontrollera att du har en komplett reseförsäkring som skyddar dig under resan. De flesta hemförsäkringar har ett visst skydd upp till 45 dagar. Vill du komplettera din hemförsäkring så rekommenderar vi reseförsäkring hos Gouda där bland annat detta ingår.

Vid sjukdom på resan får du dagsandelar tillbaka eller ny resa

Försäkringen täcker alla självrisker, även de du har genom hemförsäkring och kort

Komma i kapp resan vid försenad anslutning, utresa

Anslutningsskydd i Norden vid försenad hemresa

Flyg & bagageförsening

På din resesida på webben hittar du länkar till mer utförlig information om vad försäkringen täcker. Kontakta gärna oss om du har frågor så hjälper vi dig att hitta den försäkring som är bäst för dig, samt att beräkna vad en försäkring för din resa kostar. Grundpris är cirka 210 kr plus 50 kr/dag.

Ha alltid med dig ditt försäkringsbevis samt det jourtelefonnummer som gäller just din försäkring.

Journummer till SOS International är +45 70105050.

Världens Resor

Vaccination och hälsa

Grundskydd mot polio, difteri och stelkramp samt profylax mot gulsot (Havrix/Hepatit A, Twinrix-skyddar mot Hepatit A och B) rekommenderas för denna resa. Det krävs inte vaccin mot gula febern och det finns inte risk för detta till områden vi besöker. Det är inte heller risk för malaria. Hälsoläget kan dock förändras. För uppdaterad information gällande just din resa kontakta din vaccinationscentral i god tid före avresa.

Det som dock alltid är bra är att ha med sig är myggmedel såsom produkten "Mygga" som säljs på svenska apotek. Man sprutar då på sig ovanpå kläder på morgon och sena eftermiddagen. Det brukar dock inte vara mycket myggor denna tid på året.

Även om man på plats säger att vattnet är drickbart i både Santiago, Buenos Aires och på flera ställen i Patagonien rekommenderas buteljerad dricka under hela resan. Våra magar är olika känsliga och om ni vill vara säkra att inte bli sjuka rekommenderar vi buteljerad dricka.

Fysisk ansträngning

Det är ingen fysisk ansträngd resa överlag, men på vissa destinationer kommer vi gå mer. Vi gör stadspromenader både med buss och till fots, vilket kan vara lite påfrestande. I Bariloche går vi en längre vandring på ca 5 timmar, där vi också kommer befinna oss på den högsta punkten under resan på ca 900 meter ö.h. Det är dock ingenting som man brukar känna av.

Mat och dryck

Frukost ingår varje dag och därtill en till måltid per dag (lunch eller middag). Vid något tillfälle kan det bli lunch och middag samma dag och ingen mat inkluderad en annan dag på grund av resans utformning, så att utflykterna och tidsschemat går smidigt. Antalet måltider som ingår kommer dock att hållas.

I de städer och samhällen vi besöker finns ett varierat utbud av restauranger. I Chile rekommenderar vi att prova fisk och skaldjur. I Argentina och Uruguay är köttet väldigt bra. Är du vegetarian finns bra alternativ men glöm inte att meddela om specialkost till oss. Meddela även i förhand om du har allergier så kan vi försöka hjälpa till bäst det går. Oftast är middagar sena, speciellt i Argentina. Ha gärna med er ett tilltugg och dryck i bussarna om det råkar bli förseningar.

Det är strikt förbjudet att ta med sig äpplen till Chile eller annan frukt, grödor, honung eller nötter. Det vill säga all "levande mat". Det kan bli höga böter utan tvekan om de hittar det i tullen så tänk verkligen på detta. Fruklexport är viktigt för Chile och virus/bakterier/svampar som skulle kunna skada landets jordbruk vill man inte ha in.

Språk

Chile och Argentina: Officiellt språk är spanska.

Engelska är det många yngre som talar, främst i storstäderna och på orter dit turister kommer såsom i orterna nära nationalparkerna. Även tyska kan i undantagsfall fungera då det bor en del tyskättlingar i både Argentina och Chile.

Världens Resor

Fotograferande -

Det kan vara bra att ta med ett extra batteri och kanske ett extra minneskort. Tänk på att alltid ha ett ödmjukt förhållningssätt när du reser, detta gäller i högsta grad när du är ute och fotograferar. Vill du fotografera människor är det jätteviktigt att fråga först.

För ett mer hållbart resande

- Vi klimatkompenserar för CO₂-utsläppet för alla resenärers flygresor från och till Sverige.
- Vi reser i mindre grupper och våra resor har få avgångar. Positivt då vi kommer närmare den lokala kulturen samtidigt som det värnar om resurser i de områden vi besöker.
- Vi väljer att resa med kollektiva färdmedel där det är praktiskt möjligt.
- Vi väljer i första hand lokalt ägda hotell.
- Vi ställer krav på våra leverantörer kring arbetsvillkor för anställda.

På just den här resan

- Nationalparkernas inträdesavgifter och besök i Mapuchebyar som världens resor betalar går till bevara den vackra och viktiga naturen samt att bevara ursprungskulturen i Chile.

Det här kan vi alla tänka på under resans gång

Som resenärer kan vi göra små saker som inte kostar något, men som bidrar till en bättre miljö. Några tips att tänka på:

- Köpa lokal- och närproducerad mat, dryck och andra inhemska produkter.
- På hotellen kan vi återanvända handdukar och sänglinne samt stänga av luftkonditionering när vi lämnar rummet.
- Välj bort plastförpackningar och plastpåsar. Ta med en ryggsäck eller tygpåse för saker du köper under dagen.

Bagage

På flyget Europa-Sydamerika-Europa är det en incheckad väska om max 23 kg och ett handbagage som får väga upp till 12 kilo. Utöver handbagage får man även ta med en av följande artiklar: ”handväska (för män eller kvinnor), laptop, kamera etcetera”. För samtliga sträckor på denna resa gäller följande vad gäller bagagets storlek: Incheckat bagage får ha maxstorlek 158 cm (bredd + höjd + längd) samt handbagage som inte får överskrida 115 cm totalt (hopslaget 55 x 35 x 25 cm). Om det inte finns tillräcklig plats för handbagage på de nationella flygen kan flygbolagen tvinga resenärer att bagaget ska transporteras som incheckat bagage (de kan säga detta vid gaten) och detta gäller framförallt om man har större eller tyngre handbagage än det som är rekommenderat.

Världens Resor

För sträckan från Bariloche till Buenos Aires flyger vi med Aerolíneas Argentinas. Det incheckade bagaget får väga 20 kg. Handbagage får väga max 8 kg. Det är samma mått som godtas som det som gäller för flyget Europa-Sydamerika-Europa.

Tänk på att packa det nödvändigaste i handbagaget såsom dina mediciner och värdesaker. Vid eventuell bagageförsening är det vissa saker som är svårare att få tag på än andra. Vid en eventuell försening av ditt bagage skall detta anmälas till flygbolagets disk på den flygplats du anländer till, se till att du får ett kvitto på anmälan. Om försening av bagaget sker är det bra att även ha tandborste, underkläder och dylikt med sig så att man inte behöver köpa sådant under ankomstdagen.

Packning och utrustningslista

Nedanstående lista gör inte anspråk på att vara komplett. Vad man väljer att ta med sig är högst individuellt och beroende på vad man är van vid. Listan kan ses som en checklista. Här inkluderas inte underkläder, skjortor och dylikt. Det går bra att tvätta kläder på flera ställen där vi bor (eller tvätta upp själv med handtvättmedel).

Kläder:

- Långbyxor och skjortor som torkar lätt.
- Kjol eller shorts
- Hatt/keps som skydd mot solen.
- Vandringskor, inga kängor behövs.
- Sandaler/gymnastikskor
- Varm tröja
- Vindjacka/byxor
- Mössa, vantar och halsduk

Utrustning och reseapotek:

- Mindre ryggsäck att ha för vatten, kamera, kikare ombyte vid dagsutflykter med mera.
- Solglasögon
- Ficklampa
- Kikare
- Penningbälte
- Öronproppar (kan vara bra att ha vid flygresor eller på bussresor; bra att ha vid sängbordet...)- Litet paraply eller lättviktsregnponcho (ingen utpräglad regnperiod, men i Patagonien är vädret alltid ovisst så kan vara bra att ha med ändå)
- Huvudvärkstabletter
- Halstabletter
- Eventuella egna mediciner
- Solskyddskräm med hög faktor
- Plåster/gasbinda/desinfektionsmedel

Världens Resor

- Compeed eller tejp mot skavsår.
- Medicin mot tillfällig diarré (exempelvis Imodium).

Litteraturlista

Båtfärder och vildmarksritter, minnen från en forskningsfärd genom Patagonien och Eldslandet. Skottsberg, Carl. Hugo Gebers förlag, 1909. Antikvarisk.

Till Robinson-ön och världens ände. Skottsberg, Carl. Albert Bonniers förlag, 1918 Antikvarisk.

I Patagonien, Chatwin Bruce, Brombergs förlag.

Patagonien – 300 mil till häst. Strandberg, Mikael. Alfabetabokförlag AB, 2001.

Sigge- vildhunden från Patagonien. Strandberg, Mikael. Alfabetabokförlag AB, 2001.

Amerikas indian kulturer. Alvarsson, J-Å. Kultur i fokus. Uppsala 1997.

Eldens vagga – en bok om Chile. Axelsson, Sun. Bonniersförlag 1993.

Birds of Southern South America and Antarctica. De La Peña Martin and Rumboll Maurice. Collins illustrated checklist. (säljes hos Naturbokhandeln, Öland)

Uttermost part of the Earth. Bridges, E.L. London 1948

Argentina Insight Guide, APA Publications

Chile Insight Guide, APA Publications

Skönlitteratur

Vill du läsa något skönlitterärt före avresa så finns exempelvis ett par av modernismens största argentinska författare översatta till svenska: Jorge Luis Borges samt Julio Cortázar. Borges litteratur skrev aldrig någon roman, däremot många kortare berättelser som ofta inte är lättlästa men som ofta är innehållsrika och spännande rent stilmässigt. Argentina är ett viktigt land inom litteratur, film och musik i regionen och fler exempel på kända argentinska författare är: Ernesto Sabato, Horacio Quiroga, Roberto Arlt, Adolfo Bioy Casares, Oliverio Girondo, Silvina Ocampo och Victoria Ocampo.

Gabriela Mistral är den första Latinamerikanska författaren som fick ett Nobelpris i litteratur. Denna chilenska kämpade för kvinnors rättigheter och skrev ofta poesi om natur, moderskap och kärlek. Viss poesi är översatt till svenska. Pablo Neruda, Chiles mest kända poet och tillika nobelpristagare. Flera av Nerudas titlar finns översatta till svenska, ofta tolkade av Artur Lundkvist.

Världens Resor

Det finns förstås fler bra romanförfattare från Chile och vi rekommenderar böcker av Isabel Allende, Luis Sepulveda och Roberto Bolaño.

Övrigt

Magnus Linton, Americanos. 2006, Bokförlaget Atlas.

AMERICANOS är Magnus Lintons augustnominerade och hyllade bok om Latinamerikas nya rebeller, ett politiskt resereportage om en kontinent i radikal förvandling.

Dag Retsö, Femhundra år av latinamerikansk historia : inget sammanbrott, inget genombrott. 2010, Studentlitteratur.

Detta är den första svenskskrivna boken om Latinamerikas allmänna historia på mer än 40 år. Författaren ger här en initierad och intresseväckande överblick med insikt i en hel kontinents framväxt och nutid.

Inger Enkvist, Latinamerikanska ikoner : nio populistiska 1900-talsmyter. 2010 Bokförlaget Atlantis.

Författaren, som är professor i spanska, försöker förstå Latinamerika genom att reflektera över några av dess mytomspunna gestalter. Latinamerikanska ikoner rymmer porträtt av ett antal latinamerikaner som har vunnit sin berömmelse på skilda områden och skildrar historiska och geografiska miljöer genom de utvalda personernas levnadsöden.

Reseguides/landinformation på engelska

I serien Insight guides, APA publications finns en bok om vardera Chile och Argentina. Böckerna är på engelska och innehåller många fina bilder och övergripande information om länderna. I serien In Focus, Interlink Books hittar du också en bok om vardera landet. Här behandlas historia, kultur och politik mer ingående samt att författarna ger direkta tips.

En ytterligare bokserie är Culture Smart, Kuperard, vilka fokuserar på kultur, seder och bruk och vett och etikett i respektive land.